

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

ULKOMAISTEN TUTKINTOJEN TUNNUSTAMINEN SUOMESSA

ULKOMAISTEN TUTKINTOJEN TUNNUSTAMINEN SUOMESSA

© Opetushallitus

Oppaat ja käsikirjat 2010:3

ISBN 978-952-13-4474-9 (nid.)

ISBN 978-952-13-4475-6 (pdf)

ISSN-L 1798-8950

ISSN 1798-8950 (painettu)

ISSN 1798-8969 (verkkojulkaisu)

Taitto: Elvi Turtiainen

www.oph.fi/julkaisut

Edita Prima Oy, Helsinki 2010

SISÄLTÖ

1. Johdanto	5
2. Yleistä Opetushallituksen päätöksenteosta	6
3. EU/ETA-kansalaisen EU/ETA-maassa hankkiman ammattipätevyyden tunnustaminen	7
3.1 Kuka voi saada päätöksen ja millaista ammattipätevyyttä päätös voi koskea?	7
3.2 Päätöksenteon periaatteet	8
3.2.1 Ehdollinen päätös ja korvaavat toimenpiteet	8
4. Ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastaminen	10
4.1 Kuka voi saada päätöksen ja milloin päätös on tarpeen?	10
4.2 Päätöksenteon periaatteet	11
4.2.1 Rinnastaminen tietyntasoiseen ja -tyyppiseen tutkintoon	11
4.2.2 Rinnastaminen tiettyyn tutkintoon tai määrättyihin opintoihin	11
5. Opetushallituksen päätökset kelpoisuudesta säänneltyyn ammattiin	13
5.1 Opettaja	13
5.1.1 EU/ETA-kansalaisen EU/ETA-valtiossa hankkiman opettajan pätevyyden tunnustaminen	13
5.1.2 Opettajan pätevyys toisesta Pohjoismaasta	14
5.1.3 EU/ETA:n ulkopuolella suoritettun opettajakoulutuksen rinnastaminen	14
5.1.4 Ulkomaisen opintosuorituksen rinnastaminen opettajalta edellytettäviin opintoihin	14
5.1.5 Suomessa annettava vieraskielinen opetus	15
5.2 Oikeustieteellistä koulutusta vaativat tehtävät	16
5.2.1 EU/ETA-kansalaisen EU/ETA-maassa suorittama oikeustieteellinen tutkinto	16
5.3 Sosiaalityöntekijä ja sosiaaliohjaaja	16
5.3.1 EU- tai ETA-maassa päteväytynyt EU- tai ETA-kansalainen	16
5.3.2 Sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan pätevyys EU/ETA:n ulkopuolelta	17
5.4 Pelastustoimen virat ja tehtävät	17
6. Milloin Opetushallituksen päätöstä virkakelpoisuudesta ei tarvita?	18
6.1 Opintojen jatkaminen Suomessa	18

6.2 Hakeminen yksityisen sektorin työnantajan palvelukseen	18
6.3 Toimivaltainen viranomaisen on muu kuin Opetushallitus.....	19
7. Päätöksen hakeminen ja hakemuksen käsittely.....	19
8. Lausunnot ulkomailla suoritetuista ammatillisista tutkinnoista ...	20
9. Suomessa suoritettujen tutkintojen tunnustaminen ulkomailla	20
9.1 Lausunnot Suomessa suoritetuista tutkinnoista	21
 Liite 1: Säännellyt ja ammatinharjoittamisoikeuden vaativat ammatit	
Suomessa	22

1. Johdanto

Tutkinnon tunnustamisella tarkoitetaan päätöstä ulkomaisen tutkinnon antamasta kelpoisuudesta. Tutkintojen tunnustamisen piiriin kuuluvat mm. virkakelpoisuutta, ammatinharjoittamisoikeutta sekä jatko-opintokelpoisuutta ja opintojen hyväksilukua koskevat päätökset.

Opetushallitus päättää siitä, millaisen virkakelpoisuuden ulkomainen tutkinto antaa Suomessa. Ulkomailla opiskellut tarvitsee yleensä Opetushallituksen päätöksen, jos hän hakee julkisen sektorin virkaan tai tehtävään, johon on lainsäädännössä asetettu kelpoisuusvaatimus. Kelpoisuusvaatimuksena voi olla tietyn tasoinen korkeakoulututkinto tai tietty Suomessa suoritettu tutkinto tai opintosuoritus.

Alakohtaiset viranomaiset päättävät ulkomailla koulutuksen saaneen henkilön oikeudesta harjoittaa ammattia tai käyttää suomalaista ammattinimikettä. Ammatin harjoittaminen tai oikeus ammattinimikkeen käyttöön voi Suomen lainsäädännön mukaan edellyttää määrättyä koulutusta. Tällaisia koulutusta koskevia vaatimuksia on esimerkiksi terveydenhuollon ja merenkulun aloilla.

Korkeakoulut ja oppilaitokset päättävät opinto-oikeuden myöntämisestä, kun ulkomailla opiskellut hakeutuu jatkamaan opintojaan Suomessa. Korkeakoulut ja oppilaitokset päättävät myös ulkomaisten opintojen hyväksilukemisesta osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa.

Tämä opas on tarkoitettu ensisijaisesti asiantuntijoille, jotka työskentelevät ulkomailla tutkinnon suorittaneiden parissa. Oppaan keskeisin sisältö koskee Opetushallituksen päätöksentekomenettelyä. Oppaassa annetaan tietoa lainsäädännöstä, johon päätöksenteko perustuu, kriteereistä päätöksen saamiselle eri tilanteissa sekä päätöksen hakemisesta.

2. Yleistä Opetushallituksen päätöksenteosta

Opetushallituksen päätöksenteko perustuu lakiin ammattipätevyys tunnustamisesta (1093/2007, jatkossa ammattipätevyyslaki), lakiin ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta (531/1986, jatkossa ulkomaanopintolaki) tai asetukseen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998). Sovellettava lainsäädäntö määräytyy tutkinnon suoritusmaan, hakijan kansalaisuuden ja haettavan kelpoisuuden mukaan.

Opetushallituksen päätöksen voi saada vain hakemuksesta. Jokainen hakemus käsitellään erikseen. Päätökset eivät aina ole keskenään samanlaisia edes silloin, kun tutkinnon suorittamismaa, oppilaitos ja tutkinnon nimi ovat samat. Samannimisistä tutkinnoista voidaan antaa keskenään erilaisia päätöksiä, jos koulutuksen laajuudessa, vaativuudessa ja sisällössä on olennaisia eroja. Myös hakijan työkokemus voi vaikuttaa päätöksen sisältöön. Joskus tutkintonimike pysyy samana, mutta sen asema ko. maan koulutusjärjestelmässä vaihtuu. Tällöin tutkinnon suoritus aika on ratkaiseva sen määrittelyssä, onko kyseessä esim. alempi tai ylempi korkeakoulututkinto.

Päätöksen muotoilussa noudatetaan suomalaisen kelpoisuuslainsäädännön muotoilua. Päätöksessä määritellään kelpoisuus tehtävään vaadittavan koulutuksen osalta. Tehtävään voi olla muitakin vaatimuksia, kuten kielitaito tai työkokemus. Ne pitää osoittaa työnantajalle muilla tavoin.

Opetushallituksen päätös tutkinnon tunnustamisesta ei muuta ulkomaista tutkintoa suomalaiseksi. Suomalaisen tutkintonimikkeen tai oppiarvon saa vain suorittamalla suomalaisen tutkinnon. Ulkomailla tutkinnon suorittanut käyttää ulkomailla saamaansa tutkintonimikettä.

3. EU/ETA-kansalaisen EU/ETA-maassa hankkiman ammattipätevyyden tunnustaminen

3.1 Kuka voi saada päätöksen ja millaista ammattipätevyyttä päätös voi koskea?

Päätöksen ammattipätevyyden tunnustamisesta voi saada EU/ETA-valtion tai Sveitsin kansalainen, joka on pätevätoinen ammattiin toisessa EU/ETA-valtiossa tai Sveitsissä.¹

Päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta voi koskea kelpoisuutta virkaan tai tehtävään, johon Suomessa on laissa tai asetuksessa määrätty tietyt kelpoisuusvaatimukset. Tällaisia ns. säänneltyjä ammatteja ovat mm. opettaja (esim. luokanopettaja, aineenopettaja, erityisopettaja, esiopetusta antava opettaja, lastentarhanopettaja), sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja, oikeustieteellistä tutkintoa edellyttävät tehtävät sekä pelastustoimen päätoimisen päällystön, alipäällystön ja miehistön tehtävät. Luettelo Suomen säännellyistä ammateista ja toimivaltaisista viranomaisista on liitteenä 1.

Jollei henkilö ole toisessa EU/ETA-maassa tai Sveitsissä täysin pätevä ammattiin esimerkiksi siksi, että opinnot ovat jääneet kesken, hän ei voi saada päätöstä ammattipätevyyden tunnustamista. Pätevyyden saadakseen hänen tulee hakeutua suomalaisen oppilaitokseen tai korkeakouluun suorittamaan tutkintoa tai opintoja, jotka ammattipätevyyteen vaaditaan. Tällöin koulutuksen järjestäjä päättää opinto-oikeuden myöntämisestä ja määrittelee tarvittavien opintojen sisällön ja laajuuden.

Jos EU/ETA-maassa tai Sveitsissä korkeakoulututkinnon suorittanut EU/ETA-kansalainen hakee virkaan tai tehtävään, johon vaaditaan tietyn tason korkeakoulututkinto, hän tarvitsee päätöksen tutkintonsa tason rinnastamisesta (ks. 4.2). Tutkinnon tasoa koskeva päätös annetaan ammattipätevyyden tunnustamista koskevan päätöksen lisäksi silloin, kun hakija on suorittanut vähintään kolmivuotisen korkeakoulututkinnon.

1 Päätöksen ammattipätevyyden tunnustamisesta voi saada myös EU/ETA:n ulkopuolella ammattiin pätevätoinen, jos hän on EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalainen, hänen ammattipätevyytensä on tunnustettu toisessa EU/ETA-maassa tai Sveitsissä ja hänellä on vähintään kolmen vuoden ammattikokemus siinä maassa, joka on tunnustanut ammattipätevyyden.

3.2 Päätöksenteon periaatteet

Päätöksenteossa sovelletaan ammattipätevyyslakia, joka perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2005/36/EY ammattipätevyyden tunnustamisesta. Direktiivin lähtökohta on, että yhdessä EU/ETA-maassa tai Sveitsissä ammattiin pätevöitynyt EU/ETA-maan kansalainen saa vastaavan ammattipätevyyden myös muissa jäsenmaissa.

Ammattipätevyysdirektiiviin sisältyy pätevyysluokittelu, jossa pätevyyttä osoittavat todistukset on luokiteltu tasoihin a–e niin, että a on luokittelun alin ja e ylin taso. Pätevyystasot on kuvattu ammattipätevyyslain 6 §:ssä.

Edellytyksenä myönteiselle päätökselle on, että hakijan koulutus sijoittuu enintään yhtä pätevyystasoa alemmalle tasolle kuin samaan tehtävään Suomessa vaadittava koulutus. Esimerkiksi 1–2-vuotisen, toisen asteen koulutuksen jälkeisen luokanopettajan koulutuksen (taso c) suorittanut opettaja ei voi saada myönteistä päätöstä luokanopettajan kelpoisuudesta, johon Suomessa vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto (taso e). Sen sijaan alemman korkeakoulututkinnon tasoisena (taso d) luokanopettajan koulutuksen suorittanut voi saada myönteisen päätöksen luokanopettajan kelpoisuudesta, koska Suomessa vaadittava koulutus sijoittuu vain yhtä tasoa ylemmäksi (taso e).

Päätöstä valmisteltaessa selvitetään, millaisiin ammattitehtäviin hakija on lähtömaassa kelpoinen. Lisäksi selvitetään, vastaako hakijan koulutus sisällöltään ja kestoltaan koulutusta, joka ammattiin Suomessa vaaditaan. Ammattipätevyyslain nojalla Opetushallitus tekee päätöksen neljän kuukauden kuluessa kaikkien hakuasiakirjojen saapumisesta.

3.2.1 Ehdollinen päätös ja korvaavat toimenpiteet

Päätös annetaan tarvittaessa ehdollisena niin, että kelpoisuuden saamisen edellytyksenä on korvaavan toimenpiteen suorittaminen. Korvaava toimenpide voi olla sopeutumisajaksi tai kelpoisuuskoekokeen suorittaminen. Sopeutumisajan tai kelpoisuuskoekokeen suorittamista voidaan edellyttää, jos hakijan suorittama koulutus on vähintään vuoden lyhyempi kuin vastaavaan tehtävään Suomessa vaadittava koulutus, hakijan koulutuksen sisältö poikkeaa olennaisesti tehtävään Suomessa vaadittavasta koulutuksesta, tai ammatin sisältö Suomessa eroaa olennaisesti ammatin sisällöstä maassa, jossa hakija on hankkinut ammattipätevyyden.

Hakija saa yleensä valita, suorittaako hän sopeutumisajan vai kelpoisuuskoekokeen. Päätöksessä annetaan tällöin molemmat vaihtoehdot. Hakija ei kuitenkaan voi valita sopeutumisajan ja kelpoisuuskoekokeen välillä, jos ammatin harjoittaminen edellyttää kansallisen lainsäädännön tarkkaa tuntemusta ja toiminnan

keskeinen osa on kansallista lainsäädäntöä koskevien neuvojen antaminen. Korvaavana toimenpiteenä käytetään aina kelpoisuuskoetta esimerkiksi silloin, kun päätöksessä annetaan kelpoisuus oikeustieteellistä tutkintoa edellyttäviin tehtäviin.

Tutkinnon suorittamisen jälkeen ammatissa hankittu työkokemus tai alan opinnot voivat korvata olennaisen eron koulutuksessa tai ammattitehtävien sisällössä kokonaan tai osittain. Tällöin korvaavaa toimenpidettä ei määrätä, tai se määrätään suppeampana.

Sopeutumisaika

Sopeutumisaikana hakija hoitaa tehtävää tai harjoittaa ammattia ohjauksen ja valvonnan alaisena. Käytännössä sopeutumisajalla tarkoitetaan työskentelyä virassa tai toimessa määräajaksi nimitettynä. Hakijan tulee itse hankkia työpaikka, jossa hän suorittaa sopeutumisajan. Ehdollisessa ammattipätevyyden tunnustamispäätöksessä määritellään sopeutumisajan pituus ja tehtävät, joissa sopeutumisajan voi suorittaa. Lisäksi päätöksessä voidaan määrätä muita välttämättömiä ehtoja sopeutumisajan suorittamiselle.

Sopeutumisajan suoritettuaan hakijan tulee hakea Opetushallitukselta lopullista päätöstä kelpoisuudestaan. Hakemuksen liitteenä Opetushallitukselle toimitetaan työnantajan tai valvojana toimivan ammatinharjoittajan todistus sopeutumisajasta.

Kelpoisuusko

Kelpoisuuskokeessa osoitetaan Suomessa ammatissa vaadittavien tietojen ja taitojen hallinta. Koe voi sisältää kysymyksiä myös hyvän ammattikäytännön tuntemuksesta. Koe järjestetään alan koulutusta antavassa korkeakoulussa tai oppilaitoksessa, ja se suoritetaan pääsääntöisesti suomen tai ruotsin kielellä. Ehdollisessa ammattipätevyyden tunnustamispäätöksessä määritellään kelpoisuuskokeen aihealueet ja se, missä kokeen voi suorittaa. Päätöksen liitteenä lähetetään lisäksi ohjeet siitä, miten kelpoisuuskokeeseen voi valmistautua.

Kelpoisuuskokeen suoritettuaan hakijan tulee hakea Opetushallitukselta lopullista päätöstä kelpoisuudestaan. Hakemuksen liitteenä Opetushallitukselle toimitetaan kelpoisuuskokeen järjestäjän antama todistus kelpoisuuskokeen hyväksytystä suorittamisesta.

4. Ulkomailla suoritetujen korkeakouluopintojen rinnastaminen

4.1 Kuka voi saada päätöksen ja milloin päätös on tarpeen?

Päätöksen tutkinnon rinnastamisesta voi saada henkilö, joka on suorittanut vähintään kolmivuotisen korkeakoulututkinnon Suomen ulkopuolella. Tutkinnon tulee olla lähtömaan korkeakoulututkintojen järjestelmän mukainen, ja sen tulee olla virallisen korkeakoulun myöntämä. Päätös tehdään ulkomaanopintolain nojalla.

Ulkomailla korkeakoulututkinnon suorittanut tarvitsee yleensä rinnastamispäätöksen, jos hän hakee Suomessa julkisen sektorin virkaa tai tehtävää, johon on kelpoisuusvaatimuksena tietyn tasoinen korkeakoulututkinto. Päätös tutkinnon tason rinnastamisesta tarvitaan tällöin riippumatta siitä, onko tutkinto suoritettu EU/ETA-valtiossa vai EU/ETA:n ulkopuolella.

EU/ETA:n ulkopuolella korkeakoulututkinnon suorittanut tai EU/ETA:n ulkopuolisen maan kansalainen tarvitsee rinnastamispäätöksen, jos hän hakee Suomessa virkaa tai tehtävää, jonka laissa tai asetuksessa asetettuna kelpoisuusvaatimuksena on tietty korkeakoulututkinto tai korkeakoulun opintosuoritus. Tällaisia virkoja tai tehtäviä ovat mm. opettaja (esim. luokanopettaja, aineenopettaja, erityisopettaja, esiopetusta antava opettaja, lastentarhanopettaja), sosiaalityöntekijä, sosiaalihoaja ja kirjastoalan ammatit.

EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalainen tarvitsee rinnastamispäätöksen, jos hän ei ole pätevätyt ammattiin lähtömaassa mutta on suorittanut osana korkeakoulututkintoaan tai sen lisäksi korkeakoulun opintosuorituksen, joka on Suomessa kelpoisuusvaatimuksena virkaan tai tehtävään. Tällaisia opintosuorituksia voivat olla esimerkiksi opettajan pedagogiset opinnot tai aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot.

4.2 Päätöksenteon periaatteet

4.2.1 Rinnastaminen tietyntäsoiseen ja -tyyppiseen tutkintoon

Ulkomainen tutkinto rinnastetaan ensisijaisesti tietyntäsoiseen ja -tyyppiseen Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon: ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon, alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon, jatkotutkintona suoritettavaan lisensiaatin tutkintoon tai tohtorin tutkintoon.

Ulkomaisen korkeakoulututkinnon vastaavuus Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon määritellään koulutuskokonaisuuden tason ja koulutuskokonaisuuden pääasiallisen suuntautuneisuuden (amatillinen/akateeminen) perusteella. Koulutuskokonaisuuden tasoa arvioidaan vertaamalla tutkintojen laajuutta ja vaativuutta. Jos ulkomaisen korkeakoulututkinnon pohjakoulutuksena on muita korkeakoulututkintoja, myös ne katsotaan osaksi koulutuskokonaisuutta. Tutkinnon laajuudella tarkoitetaan työmäärää ja aikaa, jonka tutkintoon johtava koulutuskokonaisuus tosiasiallisesti edellyttää. Tutkinnon vaativuudella tarkoitetaan sitä, kuinka monipuolinen ja syvälinen tutkinto on ja millaiset teoreettiset ja menetelmälliset valmiudet se antaa. Myös tutkinnolle määritellyt oppimistulokset voidaan ottaa huomioon sen tasoa arvioitaessa. Lisäksi voidaan arvioida esim. harjoittelun osuutta kokonaisuudesta.

Tarvittaessa Opetushallitus pyytää suomalaisen korkeakoulun asiantuntijaläusun tutkinnon laajuudesta ja vaativuudesta.

Myönteistä rinnastamispäätöstä ei voida antaa, jollei hakijan koulutuskokonaisuus tasoltaan vastaa mitään Suomessa suoritettavaa korkeakoulututkintoa. Päätöksessä ei voida edellyttää lisävaatimuksena täydentäviä opintoja.

4.2.2 Rinnastaminen tiettyyn tutkintoon tai määrättyihin opintoihin

Ulkomailla suoritettu tutkinto tai opintokokonaisuus voidaan rinnastaa tiettyyn Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon tai tiettyihin korkeakouluopintoihin, jos kyseiset opinnot ovat Suomessa laissa tai asetuksessa määrättyinä kelpoisuusvaatimuksena virkaan tai tehtävään.

Edellytyksenä myönteiselle päätökselle on, että hakija on lähtömaassa täysin pätevä ammattiin, johon hän hakee kelpoisuutta Suomessa. Lisäksi opintojen tulee laajuudeltaan, vaativuudeltaan ja sisällöltään vastata Suomessa tehtävään vaadittavia opintoja. Laajuuden ja vaativuuden arvioinnissa noudatetaan luvussa 4.2.1 kuvattuja periaatteita. Sisällön vastaavuutta arvioidaan siten, että opintoja verrataan voimassa olevien suomalaisten tutkintovaatimusten mukaisiin opintoihin.

Päätös voi olla ehdollinen niin, että päätöksessä edellytetään täydentävien opintojen suorittamista. Täydentävien opintojen sisältöä ja laajuutta määritellään Opetushallitus pyytää tarvittaessa alan opetusta antavan suomalaisen korkeakoulun lausunnon. Jos rinnastamispäätöksessä edellytetään täydentäviä opintoja, päätöksen saajan tulee itse hakea opinto-oikeutta suomalaiselta korkeakoululta.

Täydentäviä opintoja voidaan edellyttää seuraavasti:

- enintään 60 opintopistettä, jos opinnot rinnastetaan ylempään korkeakoulututkintoon,
- enintään 45 opintopistettä, jos opinnot rinnastetaan ammattikorkeakoulututkintoon,
- enintään 30 opintopistettä, jos opinnot rinnastetaan alempaan korkeakoulututkintoon,
- enintään 15 opintopistettä, jos opinnot rinnastetaan opettajan pedagogisiin opintoihin, ja
- koulutuskokonaisuuden kokonaislaajuus huomioon ottaen vähäinen määrä, jos opinnot rinnastetaan korkeakoulun opintosuoritukseen.

Täydentävien opintojen enimmäismäärät perustuvat asetukseen 1206/2007.

Myönteistä rinnastamispäätöstä ei voida tehdä, jos tarvittavien täydentävien opintojen laajuus ylittää asetuksessa määritellyn enimmäismäärän.

5. Opetushallituksen päätökset kelpoisuudesta säänneltyyn ammattiin

Edellä luvuissa 3 ja 4 on esitelty yleisiä periaatteita ammattipätevyyslain ja ulkomaanopintolain mukaisessa päätöksenteossa. Seuraavassa kuvataan tarkemmin päätöksentekomenettelyä ja päätöksenteon periaatteita myönnettäessä kelpoisuutta eräisiin säänneltyihin ammatteihin. Ulkomaisen tutkinnon suorittanut voi tarvita kelpoisuuden myös muuhun tehtävään, johon on laissa tai asetuksessa määrätty kelpoisuusvaatimus. Liitteenä 1 olevasta säänneltyjen ammattien luettelosta löytyvät tiedot tällaisista tehtävistä sekä toimivaltaisista viranomaisista.

5.1 Opettaja

Opettajan ammatti on Suomessa säännelty. Kelpoisuusvaatimukset erityyppisiin opettajanvirkoihin on määritelty opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998). Jos ulkomailla tutkinnon suorittanut haluaa saada kelpoisuuden opettajan virkaan tai tehtävään Suomessa, hänen on yleensä haettava Opetushallituksen päätöstä.

Opettajan kelpoisuutta koskevaa päätöksentekoa kuvataan yksityiskohtaisemmin Opetushallituksen oppaassa *Ulkomailla bankitun opettajakelpoisuuden tunnustaminen Suomessa* (2010).

5.1.1 EU/ETA-kansalaisen EU/ETA-valtiossa hankkiman opettajan pätevyden tunnustaminen

Jos hakija on EU/ETA-valtion tai Sveitsin kansalainen ja on päteväytynyt opettajaksi toisessa EU/ETA-valtiossa tai Sveitsissä, päätös tehdään ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain nojalla. Päätöksenteossa noudatetaan luvussa 3.2 esitettyjä yleisiä periaatteita.

Opetushallitus voi antaa päätöksen opettajan kelpoisuudesta henkilölle, joka on toisessa jäsenmaassa täysin kelpoinen vastaavaan opettajan tehtävään. Hakemusta käsiteltäessä tutkitaan paitsi kelpoisuutta lähtömaassa myös opintojen sisältöä. Päätöksenteossa otetaan huomioon hakijan hankkima ammattikokemus. Päätös on tarvittaessa ehdollinen niin, että hakijan tulee kelpoisuuden saadakseen suorittaa joko sopeutumisaika tai kelpoisuuskoee.

5.1.2 Opettajan pätevyys toisesta Pohjoismaasta

Jos henkilö on suorittanut Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa tai Islannissa vähintään kolmivuotisen virallisen luokanopettajan tutkinnon, hän on ilman erillistä päätöstä kelpoinen luokanopettajaksi (asetus 986/1988, 4 §). Jos henkilö on suorittanut Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa tai Islannissa alle kolmivuotisen luokanopettajan tutkinnon, hän on kelpoinen opettamaan perusopetuksen luokilla 1–4 ja Opetushallituksen päätöksessä 181/014/1998 määritellyt lisäopinnot suorittuaan koko perusopetuksessa.

Siinäkin tapauksessa, että toisessa Pohjoismaassa luokanopettajan tutkinnon suorittanut henkilö on kelpoinen ilman erillistä päätöstä, hän voi halutessaan hakea ammattipätevyyslain mukaista päätöstä kelpoisuudestaan (ks. 5.1.1).

5.1.3 EU/ETA:n ulkopuolella suoritetun opettajakoulutuksen rinnastaminen

Jos koulutus on suoritettu EU/ETA:n ulkopuolella tai henkilö on muun kuin EU/ETA-valtion kansalainen, päätöksenteossa sovelletaan ulkomaanopintolakiä. Päätöksenteossa noudatetaan luvussa 4.2 esitettyjä yleisiä periaatteita.

Myönteiselle rinnastamispäätökselle on mm. seuraavia edellytyksiä:

- hakija on lähtömaassa täysin pätevä siihen opettajan tehtävään, johon hakee kelpoisuutta Suomessa,
- tutkinto vastaa tasoltaan Suomessa ko. opettajan tehtävään vaadittavaa tutkintoa (esim. luokanopettajilla, aineenopettajilla ja erityisopettajilla ylempi korkeakoulututkinto ja lastentarhanopettajilla alempi korkeakoulututkinto), ja
- hakijan opinnot vastaavat laajuudeltaan, vaativuudeltaan ja sisällöltään niitä opintoja, jotka Suomessa vaaditaan kyseiseen opettajan tehtävään.

Päätöksissä edellytetään yleensä täydentävien opintojen suorittamista. Täydentävinä opintoina voidaan edellyttää sekä aineenhallintaan liittyviä opintoja että pedagogisia opintoja. Opetushallitus voi pyytää päätöksenteon tueksi suomalaisen yliopiston tiedekunnan lausunnon opintojen vastaavuudesta ja tarvittavista täydentävistä opinnoista.

5.1.4 Ulkomaisen opintosuorituksen rinnastaminen opettajalta edellytettäviin opintoihin

Ulkomaiseen korkeakoulututkintoon sisältyvä tai sen lisäksi suoritettu opintosuoritus voidaan rinnastaa korkeakoulun opintosuoritukseen, joka on Suomessa kelpoisuusvaatimuksena opettajan tehtävään. Tällaisia opintosuorituksia

ovat esimerkiksi opettajan pedagogiset opinnot tai aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot.

Päätöksenteossa sovelletaan lakia ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta. Päätöksenteossa noudatetaan luvussa 4.2 esitettyjä yleisiä periaatteita. Päätöstä harkittaessa ulkomaisten opintojen laajuutta, vaativuutta ja sisältöä verrataan ko. suomalaiseen opintosuoritukseen. Päätöksissä edellytetään yleensä täydentäviä opintoja. Opetushallitus voi pyytää päätöksenteon tueksi suomalaisen yliopiston tiedekunnan lausunnon opintojen vastaavuudesta ja tarvittavista täydentävistä opinnoista.

5.1.5 Suomessa annettava vieraskielinen opetus

Opetushallitus voi erityisestä syystä antaa kelpoisuuden opetukseen, jossa opetuskieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Päätökset perustuvat opetustoimen henkilöstön kelpoisuudesta annettuun asetukseen (986/1998, 21 §). Päätöksessä voidaan antaa kelpoisuus esiopetuksen, luokanopetuksen, aineenopetuksen tai erityisopetuksen antamiseen esimerkiksi englanninkielisessä opetuksessa. Päätöksiä on annettu pääasiassa EU/ETA-alueen ulkopuolisessa maassa opettajakoulutuksen saaneille.

Kelpoisuuden saamiseksi vaaditaan ainakin seuraavaa:

- hakija on lähtömaassa täysin pätevä vastaavaan tehtävään
- hakijan suorittama opettajakoulutus on vähintään alemman korkeakoulututkinnon tasoinen
- hakija on suorittanut riittävän laajat pedagogiset ja opetettavan aineen opinnot
- hakija on suorittanut opettajakoulutuksensa sillä vieraalla kielellä, jolla opettaa Suomessa ja joka on lähtömaan virallinen kieli.

Päätöksissä edellytetään yleensä kelpoisuuskokeen suorittamista. Opetushallituksen päätöksessä määritellään kelpoisuuskokeen aihealueet ja se, missä kokeen voi suorittaa.

Ulkomailla opettajakoulutuksen suorittanut ei tarvitse erillistä päätöstä riittävistä opinnoista vieraskieliseen opetukseen, jos hän saa päätöksen toisessa EU/ETA-maassa hankkimansa opettajanpätevyyden tunnustamisesta (ks. 5.1.3) tai päätöksen EU/ETA:n ulkopuolisen koulutuksen rinnastamisesta (ks. 5.1.4) Suomessa opettajalta vaadittaviin opintoihin.

5.2 Oikeustieteellistä koulutusta vaativat tehtävät

5.2.1 EU/ETA-kansalaisen EU/ETA-maassa suorittama oikeustieteellinen tutkinto

Oikeustieteen alan tutkinnon toisessa EU- tai ETA-maassa suorittanut EU- tai ETA-maan kansalainen voi hakea Opetushallitukselta päätöstä kelpoisuudesta virkaan tai tehtävään, jonka kelpoisuusvaatimuksena on oikeusnotaarin tai oikeustieteen maisterin tutkinto. Päätös annetaan ammattipätevyys-tunnustamisesta annetun lain nojalla. Päätöksenteossa noudatetaan luvussa 3.2 esitettyjä yleisiä periaatteita.

Päätös annetaan tarvittaessa ehdollisena niin, että hakijan tulee suorittaa kelpoisuuskoe aiheista, jotka sisältyvät Suomessa vaadittavaan koulutukseen mutta eivät ole sisältyneet hakijan koulutukseen. Kelpoisuuskokeen toimeenpanee yliopiston tiedekunta, jossa voi suorittaa oikeustieteellisiä tutkintoja. Kelpoisuuskokeeseen sisältyvät seuraavat aihealueet, joista hakijan suoritettavaksi määrätään osa tai kaikki:

1. Suomen oikeusjärjestelmän rakenne ja lähteet
2. velvoiteoikeus
3. esineoikeus
4. perhe- ja jäämistöoikeus
5. rikosoikeus
6. prosessioikeus
7. valtiosääntöoikeus
8. hallinto-oikeus.

Jos hakijalla on Suomessa hankittua oikeustieteen alan työkokemusta tai täydentäviä oikeustieteen opintoja, hän voi hakea vapautusta yhdestä tai useammasta kelpoisuuskokeen aihealueesta.

5.3 Sosiaalityöntekijä ja sosiaaliohjaaja

5.3.1 EU- tai ETA-maassa päteväitynyt EU- tai ETA-kansalainen

Sosiaalityöntekijäksi tai sosiaaliohjaajaksi toisessa EU- tai ETA-maassa päteväitynyt EU- tai ETA-kansalainen voi hakea Opetushallitukselta päätöstä kelpoisuudesta vastaavaan tehtävään Suomessa. Päätös tehdään ammattipätevyys-tunnustamisesta annetun lain nojalla. Päätöksenteossa noudatetaan luvussa 3.2 esitettyjä yleisiä periaatteita.

Opetushallitus voi antaa päätöksen sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan kelpoisuudesta henkilölle, joka on toisessa jäsenmaassa täysin kelpoinen vastaavaan tehtävään. Hakemusta käsiteltäessä tutkitaan myös opintojen ja am-

ammattitehtävien sisältöä. Päätöksenteossa otetaan huomioon hakijan hankkima ammattikokemus.

Päätös on tarvittaessa ehdollinen niin, että hakijan tulee kelpoisuuden saadakseen suorittaa joko sopeutumisaika tai kelpoisuuskoee. Opetushallitus pyytää tarvittaessa alan koulutusta antavan korkeakoulun lausunnon kelpoisuuskokeen ja sopeutumisajan määrittelemiseksi.

5.3.2 Sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan pätevyys EU/ETA:n ulkopuolelta

Jos hakija on päteväytynyt sosiaalityöntekijäksi tai sosiaaliohjaajaksi EU- ja ETA-maiden ulkopuolella tai jos hän on muun kuin EU- tai ETA-maan kansalainen, päätöksenteossa sovelletaan ulkomaanopintolakia. Päätöksenteossa noudatetaan luvussa 4.2 esitettyjä yleisiä periaatteita.

Myönteiselle rinnastamispäätökselle on mm. seuraavia edellytyksiä:

- hakija on lähtömaassa täysin pätevä sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja,
- tutkinto vastaa tasoltaan vähintään Suomessa suoritettavaa ylempää korkeakoulututkintoa, jos hakemus koskee sosiaalityöntekijän kelpoisuutta,
- tutkinto vastaa tasoltaan vähintään Suomessa suoritettavaa ammattikorkeakoulututkintoa, jos hakemus koskee sosiaaliohjaajan kelpoisuutta, ja
- hakijan opinnot vastaavat laajuudeltaan, vaativuudeltaan ja sisällöltään niitä opintoja, jotka Suomessa vaaditaan kyseessä olevaan tehtävään.

Päätöksissä määrätään yleensä täydentäviä opintoja. Opetushallitus voi pyytää päätöksenteon tueksi alan koulutusta antavan korkeakoulun lausunnon opintojen vastaavuudesta ja tarvittavista täydentävistä opinnoista.

5.4 Pelastustoimen virat ja tehtävät

Pelastustoimen tehtäviin toisessa EU- tai ETA-maassa tai Sveitsissä päteväytynyt EU- tai ETA-kansalainen voi hakea Opetushallitukselta päätöstä kelpoisuudesta pelastustoimen päätoimisen miehistön, alipäällystön tai päällystön virkaan tai tehtävään Suomessa. Päätös tehdään ammattipätevyuden tunnustamisesta annetun lain nojalla. Päätöksenteossa noudatetaan luvussa 3.2 esitettyjä yleisiä periaatteita.

Opetushallitus voi antaa päätöksen henkilölle, joka on toisessa jäsenmaassa täysin kelpoinen vastaavaan pelastustoimen tehtävään. Hakemusta käsiteltäessä tutkitaan myös opintojen ja ammattitehtävien sisältöä. Päätöksenteossa otetaan huomioon hakijan hankkima ammattikokemus.

Päätös on tarvittaessa ehdollinen niin, että hakijan tulee kelpoisuuden saadaksesen suorittaa joko sopeutumisaika tai kelpoisuuskoe. Opetushallitus pyytää tarvittaessa Pelastusopiston lausunnon kelpoisuuskokeen ja sopeutumisajan määrittelemiseksi.

6. Milloin Opetushallituksen päätöstä virkakelpoisuudesta ei tarvita?

Ulkomailla opiskellut ei aina tarvitse Opetushallituksen päätöstä kelpoisuudestaan. Seuraavassa esitellään yleisimmät tapaukset, joissa Opetushallituksen päätöstä ei tarvita.

6.1 Opintojen jatkaminen Suomessa

Jos ulkomailla opiskellut aikoo jatkaa opintojaan Suomessa, hänen tulee hakea opinto-oikeutta suomalaisesta korkeakoulusta. Korkeakoulut päättävät itsenäisesti opiskelijavalintaan ja ulkomaisten opintojen hyväksilukuun liittyvistä kysymyksistä. Tarvittaessa korkeakoulut voivat pyytää Opetushallituksesta lisätietoa ulkomaisesta koulutuksesta päätöksenteon pohjaksi.

6.2 Hakeminen yksityisen sektorin työnantajan palvelukseen

Opetushallituksen päätös koskee kelpoisuutta julkiseen virkaan tai tehtävään. Yksityisen sektorin työnantaja ei tiettyjä säännelyjä erityisaloja lukuun ottamatta ole sidottu muodollisiin kelpoisuusvaatimuksiin, vaan hän voi itse arvioida ulkomailla suoritettua koulutusta ja palkata päteväksi katsomansa henkilön. Opetushallituksen antamasta virkakelpoisuuspäätöksestä voi kuitenkin olla hyötyä myös haettaessa yksityisen palvelukseen.

6.3 Toimivaltainen viranomainen on muu kuin Opetushallitus

Joidenkin virkojen ja tehtävien kohdalla ulkomaisen tutkinnon tuottamasta kelpoisuudesta on erillisiä säädöksiä, joiden nojalla päätöksen kelpoisuudesta tekee muu taho kuin Opetushallitus. Toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot ammateittain löytyvät liitteenä 1 olevasta säänneltyjen ammattien luettelosta.

7. Päätöksen hakeminen ja hakemuksen käsittely

Päätöstä haetaan toimittamalla täytetty ja allekirjoitettu hakemuslomake tarvittavine liitteineen Opetushallitukselle. Tarkat ohjeet hakemuksen liitteistä löytyvät hakemuksen täyttöohjeesta. Hakemuslomake ja -ohje löytyvät Opetushallituksen verkkosivulta www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen. Lomake ja ohje on julkaistu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Hakemusohje on lisäksi julkaistu venäjäksi.

Opetushallitus lähettää hakijalle tiedon hakemuksen vastaanottamisesta kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta. Tarvittaessa hakijaa pyydetään täydentämään hakemustaan. Hakemus otetaan käsittelyyn vasta, kun hakija on toimittanut Opetushallitukseen täytetyn ja allekirjoitetun hakulomakkeen ja kaikki tarvittavat liitteet.

Hakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on 3–4 kuukautta. Käsittelyajan pituuteen vaikuttaa mm. se, pyytääkö Opetushallitus tutkinnosta asiantuntijalausuntoja ulkopuolisilta. Opetushallitus ottaa hakijaan yhteyttä, jollei haettua kelpoisuutta voida myöntää.

Päätös annetaan suomen tai ruotsin kielellä. Päätös on maksullinen, ja se toimitetaan hakijalle postiennakolla suomalaiseen osoitteeseen. Päätöksestä on valitusoikeus hallinto-oikeudelle. Valitusosoitus lähetetään päätöksen liitteenä.

8. Lausunnot ulkomailta suoritetuista ammatillisista tutkinnoista

Opetushallitus antaa asiantuntijalausuntoja ulkomaisista ammatillisista tutkinnoista, joista ei voida antaa virkakelpoisuuspäätöstä. Lausunto voidaan laatia loppuun suoritetusta tutkinnosta, joka kuuluu lähtömaan viralliseen tutkintorakenteeseen. Lausunto on asiantuntijaviranomaisen arvio, joka ei anna virkakelpoisuutta. Opetushallituksen lausunto voi kuitenkin toimia apuna työnhaussa ja joissain tilanteissa opiskelemaan hakeutumisessa tai opintojen hyväksilukemisessa.

Lausunnon annetaan tietoa tutkinnon sisällöstä ja tasosta sekä tutkinnon antamasta pätevydestä lähtömaassa. Tutkinnon sisältöä vertaillaan lähinnä vastaaviin suomalaisiin tutkintoihin siltä osin, kuin Opetushallituksella on tähän tarvittavia tietoja. Lausunto annetaan suomen tai ruotsin kielellä.

Lausuntoa haetaan lähettämällä täytetty hakemus liitteineen Opetushallitukseen. Lomake ja ohje lausunnon hakemiseksi löytyvät Opetushallituksen verkkosivulta www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä. Lausunto on maksullinen, ja se toimitetaan hakijalle postiennakolla suomalaiseseen osoitteeseen.

9. Suomessa suoritettujen tutkintojen tunnustaminen ulkomailta

Kansainvälinen periaate tutkintojen tunnustamisessa on, että vastaanottava taho tekee tulkinnan ulkomaisen tutkinnon tasosta ja sen antamasta kelpoisuudesta. Suomesta ei voida suoraan vaikuttaa toisen maan viranomaisen päätöksentekoon. Vaikka EY:n direktiiveissä tai kansainvälisissä sopimuksissa on tiettyjä yleisiä säännöksiä, jokainen maa päättää itse, miten se panee säännökset toimeen ja miten soveltaa niitä yksittäisissä tapauksissa.

Opetushallitus toimii EY:n ammattipätevyysdirektiivin kansallisenä yhteyspisteenä, jonka tehtävänä on antaa tietoa tutkinnoista ja pätevyyksistä sekä

tutkintojen tunnustamismenettelyistä Suomessa ja muissa jäsenvaltioissa. Opetushallitus toimii myös korkeakoulututkintojen kansainvälisen vertailun tietokeskuksena (ENIC/NARIC) Suomessa. Opetushallitus neuvoo tarvittaessa Suomessa tutkinnon suorittaneita, jotka haluavat saada tutkintonsa tunnustettua toisessa jäsenmaassa.

Ulkomaille työnhakuun tai opiskelemaan lähtevän suomalaisen kannattaa etukäteen selvittää kohdemaan viranomaisilta, millainen tutkinnon tunnustamismenettely kyseisessä maassa on ja mitä asiakirjoja tunnustamista varten tarvitaan. Tärkeimmät asiakirjat ovat suomalaisen oppilaitoksen tai korkeakoulun myöntämät tutkintotodistukset ja niiden liitteet sekä näistä mahdollisesti vaadittavat käännökset. Suomalaisesta tutkinnosta voi hakea myös erillistä lausuntoa Opetushallitukselta.

9.1 Lausunnot Suomessa suoritetuista tutkinnoista

Opetushallitus voi antaa suomalaisesta tutkinnosta asiantuntijalausunnon kansainväliseen käyttöön. Lausunto voidaan laatia loppuun suoritetusta tutkinnosta, joka kuuluu Suomen viralliseen tutkintorakenteeseen. Lausunto annetaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Suomalaisista tutkinnoista annettavia lausuntoja on kahta tyyppiä:

1. Lausunnot jotka koskevat
 - hakijan korkeakoulukelpoisuutta Suomessa
 - tutkinnon ja/tai oppilaitoksen virallisuutta suomalaisessa koulutusjärjestelmässä
 - tutkinnon kuulumista ammattipätevyysdirektiivin (2005/36/EY) alaan.
2. Yksilöidyt lausunnot hakijan tutkinnon sisällöstä ja sen tuottamista akateemisista ja ammatillisista valmiuksista.

Lausuntoa haetaan lähettämällä täytetty hakemus liitteineen Opetushallitukseen. Lomake ja ohje lausunnon hakemiseksi löytyvät Opetushallituksen verkkosivulta www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen. Lausunto on maksullinen, ja se toimitetaan hakijalle postiennakolla suomalaiseen osoitteeseen.

Liite 1: Säädetyt ja ammatinharjoittamisoikeuden vaativat ammatit Suomessa

Ammatti	Toimivaltainen viranomainen
aineenopettaja	Opetushallitus
ammattillisten opintojen opettaja	Opetushallitus
apuvälineteknikko (apuneuvoteknikko)	Valvira ¹ , www.valvira.fi
diakonian virka	Kirkkohallitus, www.evl.fi
eläinlääkäri	Elintarviketurvallisuusvirasto, www.evira.fi
erikoishammaslääkäri	Valvira, www.valvira.fi
erikoislääkäri	Valvira, www.valvira.fi
erityislastentarhanopettaja	Opetushallitus
erityisopettaja	Opetushallitus
esiopetusta antava opettaja	Opetushallitus
farmaseutti	Valvira, www.valvira.fi
fysioterapeutti	Valvira, www.valvira.fi
hammashuoltaja	Valvira, www.valvira.fi
hammaslääkäri	Valvira, www.valvira.fi
hammasteknikko	Valvira, www.valvira.fi
häätäkeskuspäivystäjä	Opetushallitus
jalkaterapeutti	Valvira, www.valvira.fi
kanttori	Kirkkohallitus, www.evl.fi
kirjastoalan koulutuksen saanut	Opetushallitus
koulutettu hieroja	Valvira, www.valvira.fi
kätilä	Valvira, www.valvira.fi
laboratoriohoitaja	Valvira, www.valvira.fi
lastentarhanopettaja	Opetushallitus
liikenneopettaja	Opetushallitus
luokanopettaja	Opetushallitus
lähihoitaja	Valvira, www.valvira.fi
lähihoitaja (sosiaaliala)	Opetushallitus
lääkäri	Valvira, www.valvira.fi
naprapaatti	Valvira, www.valvira.fi
nosturinkuljettaja (ajoneuvonosturinkuljettaja ja torninosturinkuljettaja)	Uudenmaan työsuojelupiiri, työsuojelutoimisto, www.tyosuojelu.fi
nuohooja	Etelä-Suomen aluehallintovirasto www.avi.fi/etela

1 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

Ammatti	Toimivaltainen viranomainen
oikeustieteen maisterin tutkintoa edellyttävät ammatit	Opetushallitus
opinto-ohjaaja	Opetushallitus
oppilaanohjaaja	Opetushallitus
optikko	Valvira, www.valvira.fi
osteopaatti	Valvira, www.valvira.fi
panostaja	Hämeen työsuojelupiiri, työsuojelutoimisto, www.tyosuojelu.fi
pappisvirka ja lehtori	Kirkkohallitus, www.evl.fi
patenttiasiamies	Patentti- ja rekisterihallitus, www.prh.fi
pelastusalan miehistö ja alipäällistö	Opetushallitus
pelastusalan päällistö	Opetushallitus
poliisi (miehistövirat)	Opetushallitus
proviisori	Valvira, www.valvira.fi
psykologi	Valvira, www.valvira.fi
psykoterapeutti	Valvira, www.valvira.fi
puheterapeutti	Valvira, www.valvira.fi
ravitsemusterapeutti	Valvira, www.valvira.fi
röntgenhoitaja	Valvira, www.valvira.fi
sairaalfyysikko	Valvira, www.valvira.fi
sairaalageneetikko	Valvira, www.valvira.fi
sairaalakemisti	Valvira, www.valvira.fi
sairaalamikrobiologi	Valvira, www.valvira.fi
sairaalasolubiologi	Valvira, www.valvira.fi
sairaanhoitaja	Valvira, www.valvira.fi
sosiaaliohjaaja	Opetushallitus
sosiaalityöntekijä	Opetushallitus
sukeltaja, vedenalaista rakennustyötä tekevä	Uudenmaan työsuojelupiiri, työsuojelutoimisto, www.tyosuojelu.fi
suuhygienisti	Valvira, www.valvira.fi
terveydenhoitaja	Valvira, www.valvira.fi
toimintaterapeutti	Valvira, www.valvira.fi
vapaan sivistystyön opettaja	Opetushallitus
vartija (turvallisuusala)	Sisäasiainministeriö, www.intermin.fi
vartija (vankeinhoito)	Opetushallitus
vartioimisliikkeen vastaava hoitaja	Sisäasiainministeriö, www.intermin.fi

Muita ammatinharjoittamisoikeuden vaativia ammatteja

Ammatti	Toimivaltainen viranomainen
julkishallinnon tilintarkastaja	Jhtt-lautakunta, www.jhtt.fi
kauppakamarin tai keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja	Keskuskauppakamari, www.keskuskauppakamari.fi
asianajaja	Suomen asianajajaliitto, www.asianajat.fi
merenkulun ammatinharjoittajat	Liikenteen turvallisuusvirasto, www.trafi.fi

Painettu
ISBN 978-952-13-4474-9
ISSN 1798-8950

Verkojulkaisu
ISBN 978-952-13-4475-6
ISSN 1798-8969

Tutkintojen tunnustaminen ja vertailu -yksikkö tekee päätöksiä ulkomailla suoritettujen tutkintojen antamasta kelpoisuudesta, antaa vertailulausuntoja ulkomaisista toisen asteen tutkinnoista sekä edistää osaamisen tunnustamista.

Yksikkö toimii seuraavien verkostojen kansallisena tiedotuskeskuksena: Europassi, akateemisen tunnustamisen tiedonvaihto, ammattipätevyysdirektiivi ja tutkintojen viitekehys.